

Wijziging van de Auteurswet 1912 in verband met de rechtsbescherming van computerprogramma's

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 28 maart 1994

De nadere memorie van antwoord gaf de leden van de fracties van het **CDA** en de **VVD** nog aanleiding tot het stellen van enkele vragen en het maken van enige opmerkingen.

De leden van de **CDA**-fractie hadden met belangstelling van de memorie van antwoord kennis genomen. Naar aanleiding van een aantal opmerkingen die hen van de zijde van prof. mr. J. M. A. Berkvens² over dit wetsvoorstel hadden bereikt, wilden zij op één kwestie nog nader ingaan.

In de richtlijn wordt nergens uitdrukkelijk bepaald dat het aantal reserve-kopieën tot één beperkt dient te blijven. Evenmin wordt een definitie gegeven van het begrip reserve-kopie. Beide kwesties worden kennelijk aan de rechtsontwikkeling overgelaten. Door de in de stukken opgenomen beschouwingen van de bewindsman over het begrip reserve-kopie is echter thans een soort definiëring van dat begrip geïntroduceerd en wel ingevuld in de betekenis van reconstructie-faciliteit, terwijl daarnaast door de staatssecretaris het aantal kopieën tot één is beperkt.

Prof. Berkvens vraagt zich af of dit wel verstandig is. Naar zijn mening laat de richtlijn de mogelijkheid open om iedere keer wanneer het gebruik van een computerprogramma dat noodzakelijk maakt, een reserve-kopie te vervaardigen. Een dergelijke reserve-kopie kan noodzakelijk zijn voor een aantal legitieme doelstellingen.²

Enkele voorbeelden van dergelijke legitieme doelstellingen zijn de navolgende:

- Beveiliging: een computercentrum onderhoudt in het kader van een calamiteitenregeling één of meer backup-centra. Het is noodzakelijk dat op iedere plek een kopie aanwezig is voor het geval het desbetreffende centrum bij een calamiteit de productie moet overnemen. Daarnaast dient ook op het eigenlijke verwerkingscentrum voor onmiddellijke reconstructie een kopie aanwezig te zijn.

- Verantwoorde installatie en testwerkzaamheden: indien een bedrijf nieuwe programmatuur of apparatuur in gebruik neemt, is het gebruikelijk om de bestaande en de nieuwe onderdelen in hun samenhang te testen

¹ Samenstelling: Fleers (CDA), Glasz (CDA), Wagemakers (CDA), (voorzitter), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Glastra van Loon (D66), Vriesekoop (D66), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), Bolding (GroenLinks), Holdijk (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

² Deze brief is ter kennis gebracht van de minister en ter inzage gelegd op het Centraal informatiepunt onder griffie nr.112687.

op een afzonderlijke testmachine. Gelijktijdig gaan de normale productieprocessen met de oude software normaal door. Dat betekent dat een afzonderlijke reserve-kopie van de oude software beschikbaar dient te zijn voor dergelijke installatie- en integratietestwerkzaamheden t.a.v. andere nieuwe software en hardware.

– Verantwoord storingsonderzoek: indien zich storingen voordoen in een configuratie kan dat noodzakelijk maken dat op een aparte configuratie storingsonderzoek plaatsvindt. Gelijktijdig gaat het normale gebruik vaak gewoon door. Het is wel noodzakelijk om een kopie van de programmatuur beschikbaar te hebben voor dergelijk onderzoek (een redelijke interpretatie van het recht onder de richtlijn om storingen op te lossen brengt dat eveneens met zich mee!).

– Escrow: het is normaal dat van programmatuur kopieën van bron-codes in bewaring worden gegeven bij een notaris of een andere escrow-agent, teneinde daarover te kunnen beschikken in geval van faillissement of overmacht van de leverancier. Ook kan een dergelijke bewaring bewijdsdoeleinden dienen, bijvoorbeeld om na te kunnen gaan of een uitgeleverd computerprogramma bij uitlevering reeds een computer-virus bevatte.

– Wettelijke bewaarplichten: in toenemende mate staat de wetgever toe dat gegevens op elektronische media worden gelijkgeschakeld met «papieren» informatie. Recent zijn in dat verband aanpassingen van het Wetboek van Koophandel en het Burgerlijk Wetboek doorgevoerd. De Algemene Wet inzake rijksbelastingen wordt binnenkort terzake aangepast. Door elektronische opslag wordt voldaan aan wettelijke bewaarplichten. Echter, indien de integriteit van de gegevens wordt betwijfeld, dient die alsnog te kunnen worden aangetoond. Dat kan alleen indien de rechtspersoon een kopie van de bij de vervaardiging van de gegevens gebruikte versie van de programmatuur beschikbaar heeft (zie ook een aanbeveling van de Raad van Europa uit 1981 terzake).

– Verschillen in apparatuur: iemand die verschillende soorten van apparatuur gebruikt of andere apparatuur wil gaan gebruiken, dient te kunnen beschikken over transportkopieën die op de gewenste configuratie ingevoerd kunnen worden. Iemand die van de leverancier een reserve-kopie op «5,25%» krijgt, heeft daar niets aan als hij een «3,5» PC koopt!

Prof. Berkvens concludeert dan ook, dat, daar waar de wetgever in toenemende mate zware eisen stelt aan de beveiliging van moderne gegevensverwerkende systemen en de mogelijkheid van reconstructie van data en programmabestanden, er sprake is van een bij het normale gebruik bestaande noodzaak in de zin van de richtlijn, om meer dan één reserve-kopie beschikbaar te hebben. Ten onrechte beperkt naar zijn oordeel de staatssecretaris door zijn beschouwingen terzake de mogelijkheid om de praktijk en de rechter uit te laten maken wat «voor het gebruik noodzakelijk is». Daarnaast zou naar de indruk van Prof. Berkvens de gekozen interpretatie in strijd zijn met de uitdrukkelijk dwingend-rechtelijke formulering van de richtlijn in art. 5, tweede lid juncto 9, eerste lid die, naar zijn mening, niet toelaat dat bijvoorbeeld de leverancier bepaalt of voor een gebruiker een reserve-kopie wel of niet noodzakelijk is. Dat dient de gebruiker en zo nodig, indien daarover een geschil zou ontstaan, de rechter uit te maken.

In ieder geval verzet de richtlijn zich niet tegen een ruimere interpretatie van het begrip reserve-kopie zoals hiervoor aangegeven. Naar de mening van prof. Berkvens pleit het belang van de gebruiker ervoor dat in de Auteurswet op dit onderdeel ruimte wordt gelaten voor een markt-conforme inkadering van het nieuwe recht door de rechter, een en ander in plaats van een systematiek waarbij een te zeer door leveranciersbelangen ingegeven interpretatie van de richtlijn, een en ander in het verlengde van de nieuwe COSSO-voorwaarden, middels de wet en de

daarbij behorende Kamerstukken aan de markt wordt opgelegd. Deze leden zagen gaarne de reactie van de bewindsman op het vorenstaande tegemoet.

De leden van de fractie van de **VVD** constateerden dat hun vragen niet allen waren beantwoord. Zo betreurden zij het dat niet is ingegaan op hun verzoek een voorbeeld te geven om te illustreren dat de omzetting van een broncode in een executabel bestand een verveelvoudiging kan inhouden, niet (alleen) van de broncode doch (al dan niet mede) van de voor de omzetting gebruikte compiler. Voorts hadden zij de indruk dat enkele van hun vragen (wederom) verkeerd waren begrepen. Zij achtten het niet zinvol thans wederom nadere vragen te stellen en waren voornemens bij de openbare behandeling nader op deze punten terug te komen.

Vertrouwende dat deze vragen tijdig zullen worden beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslaging over het onderhavige wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Wagemakers

De griffier van de commissie,
Hordijk